

URADNI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVINE

1. kos.

V LJUBLJANI, DNE 20. NOVEMBRA 1929.

Letnik I.

Vsebina:

1. Zakon o banski upravi.

2. Uredba o ustanovitvi predstojništev mestne policije v mestih izven sedežev banovin.

3. Pravilnik glede kolonij za dojenčke in male otroke. Razne objave iz «Službenih Novin». Izpremembe v osebju.

Zakoni in kraljevske uredbe.

1.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Jugoslavije,

predpisujemo in proglašamo na predlog predsednika Našega ministrskega sveta, Našega ministra za notranje posle,

Zakon o banski upravi.*

Prvo poglavje.

Ustroj banske uprave.

§ 1.

Ban načeljuje banski upravi ter je odgovoren za odločbe in odredbe, ki jih izdaja v mejah svoje pristojnosti.

§ 2.

Banov pomočnik je banov pomožni organ in zakonski namestnik. Kadar je ban zadržan, ga zastopa v vseh poslih banove pristojnosti.

Pomočnik vodi posle, skrbi za skladnost in enotnost uradovanja ter nadzira vse oddelke banske uprave po področju, ki mu ga odredi ban.

Kadar je zadržan, ga zastopa načelnik upravnega oddelka.

Banov pomočnik podpisuje vse uradne spise, ki si jih ni ban izrečno pridržal za svoj podpis, ali kolikor ni za to pooblaščen tudi načelnik oddelka.

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 7. novembra 1929., št. 261/CV.

§ 3.

Banska uprava se deli na oddelke, odseke in razdelke (referate).

§ 4.

Oddelku načeljuje načelnik oddelka. Podrejeno mu je vse osebje njemu poverjenega oddelka. Načelnik vodi posle svojega oddelka, nadzira vse odseke, odnosno razdelke (referate), skrbi za zakonitost, hitrost, pravilnost in skladnost uradovanja ter je odgovoren za vse posle svojega oddelka.

V tem zmyslu ima načelnik te-le dolžnosti:

1.) opravlja glavne in vodi vse ostale posle v poverjenem oddelku;

2.) razporeja dodeljeno osebje;

3.) skrbi, da se izvršujejo vsi posli v oddelku redno in točno po dotičnih zakonih, uredbah, pravilnikih, predpisih in naredbah;

4.) sprožuje vprašanja za izpopolnjevanje službe in vseh poslov poverjenega oddelka;

5.) zbira podatke za oceno osebja oddelka;

6.) skrbi za voditev točne evidence materiala in inventarja, ki pripada oddelku;

7.) skrbi za zbiranje, urejanje in proučevanje potrebnih statističnih podatkov kakor tudi strokovnih in drugih pripomočkov; in

8.) skrbi za voditev evidence, za porabljanje otvorenih kreditov, prav tako pa tudi za vse podatke, da se pravilno sestavi osnutek letnega proračuna, kolikor se nanaša na dotični oddelek.

§ 5.

Odsekom načelujejo šefi odsekov, ki so praviloma neposredno podrejeni načelniku ter so mu odgovorni za vse posle odsekov. Nadzirajo posle odsekov in razdelkov (referatov).

Ban sme odrediti, da so poedini odseki neposredno podrejeni njemu; v tem primeru sme prenesti na njih šefe dolžnosti in pravice, ki jih imajo načelniki oddelkov.

§ 6.

Načelniki oddelkov banske uprave se postavljajo s kraljevim ukazom na predlog resortnega ministra ostali državni uradniki banske uprave pa se postavljajo, pričeneši s 1. skupino III. kategorije, po resortih na podstavi zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Resortni minister za III. oddelek je minister za poljedelstvo, za VIII. oddelek pa minister za trgovino in industrijo.

Osebjem razporeja na poedine oddelke ban, pri čemer gleda na to, da se uporablja vsak uslužbenec po svoji strokovnosti.

§ 7.

Pri banskih upravah se ustanavljajo nastopni oddelki:

- 1.) občini oddelek (I.);
- 2.) upravni oddelek (II.);
- 3.) kmetijski oddelek (III.);
- 4.) prosvetni oddelek (IV.);
- 5.) tehnični oddelek (V.);
- 6.) oddelek za socialno politiko in narodno zdravje (VI.);
- 7.) finančni oddelek (VII.).

V poedinah banovinah sme ustanoviti minister za notranje posle po potrebi in oceni resortnih ministrov oddelek za trgovino, obrt in industrijo (VIII.). Kjer te potrebe ni, se ustanovi za te posle pri občem oddelku poseben odsek.

§ 8.

Občini oddelek (I.) opravlja posle, ki mu jih odredi ban.

Ta oddelek ima:

- a) tajništvo;
- b) personalni odsek, ki vodi vse posle glede službenih razmerij banskih in banovinskih uslužbencev.

V sestavi občega oddelka spada glavna pisarna in urejanje uradnega lista banske uprave.

§ 9.

Upravni oddelek (II.) se deli na te-le odseke:

- 1.) na občini upravni odsek (1.);
- 2.) na odsek za javno varnost (2.);
- 3.) na odsek za samoupravo (3.).

§ 10.

Kmetijski oddelek (III.) se deli na štiri odseke:

- 1.) na odsek za kmetijstvo in živinorejo (4.);
- 2.) na odsek za veterinarstvo (5.);
- 3.) na odsek za agrarnopravne posle (6.);
- 4.) na odsek za šumarstvo (7.).

§ 11.

Prosvetni oddelek (IV.) se deli na dva odseka:

- 1.) na odsek za osnovni pouk (8.);
- 2.) na odsek za srednji, učiteljski in strokovni pouk in za narodno izobražanje (9.).

§ 12.

Tehnični oddelek (V.) se deli na tri odseke:

- 1.) na odsek za mostove, ceste in železnice (10.);
- 2.) na odsek za hidrotehnična dela (11.);
- 3.) na odsek za arhitektonske in elektrostrojne posle (12.).

§ 13.

Oddelek za socialno politiko in narodno zdravje (VI.) ima dva odseka:

- 1.) odsek za socialno politiko (13.);
- 2.) odsek za narodno zdravje (14.).

§ 14.

Finančni oddelek banske uprave (VII.) sestavljata računovodstvo in banovinska blagajna. Ta oddelek opravlja vse računovodstvene in blagajniške posle celokupne banske uprave in njenih ustanov kakor tudi vse posle glede budgetiranja.

§ 15.

Pri oddelku za trgovino, obrt in industrijo (VIII.) sta dva odseka:

- 1.) odsek za trgovino, obrt in industrijo (15.);
- 2.) odsek za rudarstvo (16.).

§ 16.

Vsak oddelek banske uprave ima svoj pisarniški razdelek, ki vodi poseben vložni zapisnik in register.

§ 17.

Glavna pisarna je pomožna ustanova, po kateri se vrši, vodi in nadzira celokupno notranje tehnično-manipulativno in ekonomsko poslovanje banske uprave. Temu razdelku načeljuje šef, ki skrbi za pravilno, točno in hitro opravljanje pisarniške in manipulativne službe kakor tudi za evidenco, popolnjevanje in popravljanje inventarja in pisarniškega materiala. Pod njegovim nadzorstvom je ekonomat. Šef nadzira vse zgradbe in prostore, v katerih je nastanjena banska uprava, vodi po pravilniku, ki ga predpiše ban, vse blagajniške posle, ki spadajo v pristojnost glavne pisarne.

Šefu glavne pisarne je podrejeno pisarniško osebje in služabništvo celokupne banske uprave.

§ 18.

Za oskrbovanje vseh oddelkov in ustanov banske uprave z materialnimi potrebščinami obstoji ekonomat. Ekonomat banske uprave je po racionalnih načelih osnovana pomožna ustanova za ekonomsko nabavljanje in varčno porabljanje pisarniškega materiala. Po banovi odredbi zalaga tudi vse podrejene urade in ustanove.

Svoje posle vrši ekonomat po posebnem pravilniku, ki ga predpisuje minister za notranje posle sporazumno z ministrom za finance.

Ekonomat spada v sestavo glavne pisarne; upravlja ga ekonom.

§ 19.

Z banovo odločbo, po odobritvi ministra za notranje posle, se smejo osnovati kot sestavni del

banske uprave tudi druge specialne ali pomožne ustanove, ki so podrejene banski upravi neposredno ali po enem obstoječih oddelkov.

Na isti način se smejo osnovati tudi posebni zakladi (fondi) in ustanove za ekonomske, zdravstvene in druge koristne namene.

§ 20.

Spajanje oddelkov v poedinih banovinah se sme vršiti na predlog resortnih ministrov v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta.

S spajanjem sme zmanjšati ali povečati resortni minister na banov predlog in sporazumno z ministrom za notranje posle število odsekov samo, če se to določi s proračunom.

Razpored poslov po področju na odseke odreja ban.

§ 21.

Dasi imajo oddelki, odseki in pomožne ustanove svoje odgovorne starejšine, so vendarle enotna celota v ustroju banske uprave.

Vsi posli banske uprave, bodisi da se pojavljajo kot posli občne uprave, bodisi da se opravljajo v izvrševanju banovinskega proračuna, se vrše s skupnim službenim osebjem.

Posle banovinskega področja razporeja ban po naravi poslov na poedine oddelke in odreja zanje po potrebi tudi posebne referente.

§ 22.

Za razpravljanje načelnih vprašanj in vprašanj, ki zahtevajo po naravi predmetov skladnost, se vrše pri banski upravi načelniške konference, v katere spadajo načelniki vseh oddelkov banske uprave. Načelniške konference se vrše pod predsedstvom bana ali njegovega namestnika.

§ 23.

Uslužbenci oblastev, zavodov in ustanov v območju banovine, podrejenih banu, se ocenjuje po načelih, določenih v členu 99. zakona o notranji upravi. Minister za notranje posle je pooblaščen, izdati sporazumno z resortnimi ministri podrobne predpise o ocenjanju teh uslužbencev.

§ 24.

Odredbe člena 118. zakona o notranji upravi veljajo za vse uslužbence oblastev, zavodov in ustanov v območju banovine, podrejenih banu.

§ 25.

Predpisi VIII. poglavja (Odgovornost) zakona o notranji upravi se uporabljajo za vse uslužbence oblastev, zavodov in ustanov, podrejenih banu, z izpremembami, predpisanimi v členu 189. omenjenega zakona; vendar pa obstoji pristojnost resortnega ministra v primerih, kjer se omenja v teh odredbah minister za notranje posle, odnosno ban, kolikor gre za uslužbence, ki so na računu banovinskega proračuna.

§ 26.

V vsaki banovini se ustanavlja banski svet kot banov posvetovalni organ.

Banski svet ima v savski in dunavski banovini po 30 članov, v vardarski, drinski in moravski po 25 članov, v ostalih banovinah pa po 20 članov.

Člane banskega sveta postavlja in izmenjuje na banov predlog minister za notranje posle.

V sestav banskega sveta se jemljejo prvenstveno osebe, ki morejo po strokovni izobrazbi kar najboljše služiti koristim banovine.

Pravilnik o organizaciji, delovanju, poslovnem redu in izdatkih za delovanje banskega sveta predpiše minister za notranje posle.

Drugo poglavje.

Banova pristojnost.

§ 27.

Ban sme za svojo banovino:

1.) izdajati v mejah zakonov in uredb pravilnike o ureditvi poslov onih zavodov in ustanov, ki se osnvljajo ali upravljajo v okviru samostalnega področja;

2.) predpisovati v mejah zakonov in uredb natančnejše odredbe o upravljanju imovine občin in banovine, o njih podjetjih in zavodih in o nadziranju tega upravljanja.

§ 28.

Pravilnike, ki jih izdaja ban po § 27., odobruje minister za notranje posle sporazumno z resortnimi ministri.

Odobreni pravilniki se razglašajo v uradnem listu banske uprave in stopajo v veljavo z dnem, ko se razglase, če ni predpisano v njih drugače.

§ 29.

Poleg poslov občne uprave, ki so preneseni v banovo pristojnost, skrbi ban glede banovinskih poslov in budgetiranja za gospodarske, humanitarne, zdravstvene, socialne, prometne in kulturne koristi banovine in njenega prebivalstva, kolikor se nanašajo na naloge, ki presezajo po svojem pomenu obseg in potrebe poedinih občin ter obsejajo večje dele banovine, nimajo pa veljavnosti za vso državo. V ta namen sme osnvljati in podpirati ban na podstavi potrjenega banovinskega proračuna zavode, podjetja in ustanove zaradi razvijanja in pospeševanja telesne in moralne blaginje in narodnega izobražanja, za izboljševanje prometnih, stanovanskih, zdravstvenih in socialnih razmer ali za zadoščanje kulturnim ali gospodarskim potrebam prebivalstva v banovini.

§ 30.

Ban sestavlja predlog za državni proračun glede banske uprave in ostalih potreb banovine, kolikor se morajo pokrivati iz državnega proračuna.

Ban izvršuje banovski proračun ter je nakazovalec prve stopnje za državni proračun, kolikor se tiče izvrševanja kreditov, odrejenih za bansko upravo.

§ 31.

Ban odloča o sprejemanju banovinskih uslužbencev za opravljanje poslov v banovinskih zavodih, ustanovah in podjetjih kakor tudi o tem, kakšna uslužbenska mesta in s kolikimi prejemki naj se ustanavljajo v breme banovine. Ban odloča o sprejemanju pogodbenih uslužbencev. Ban predpiše odredbe o službenih razmerjih kakor tudi o prejemkih teh uslužbencev. Službene pravice in službeni prejemki po teh odredbah ne smejo biti večji od pravic in prejemkov državnih uslužbencev iste kategorije ali enakoveljavne kategorije kakor tudi istih službenih in rodbinskih razmerij. Od tega je dopustna izjema samo glede uslužbencev, ki nimajo pravice do pokojnine.

Banovinski uradniki so službeno podrejeni banu. Odredbe o ustanavljanju službenih mest in o službenih razmerjih veljajo, ko jih odobri minister za notranje posle v soglasnosti z ministrom za finance, če je treba, tudi po zaslišanju pristojnega resortnega ministra, kolikor ne preneseta te pravice na bana.

Postavljanje banovinskih uslužbencev kakor tudi njih odrejanje na podcina službena mesta in upokojevanje vrši ban.

§ 32.

Uslužbenci banske uprave in banu podrejenih oblastev in ustanov imajo glede službovanja enake pravice in dolžnosti, ne glede na to, ali so postavljeni na račun državnega ali banovinskega proračuna. Za vse veljajo glede odgovornosti skladno s členom 189. zakona o notranji upravi predpisi VIII. poglavja omenjenega zakona.

§ 33.

Ban sme uporabljati v vseh poslih, ki spadajo v njegovo pristojnost, oblastva in ustanove, kar mu jih je podrejenih.

Za posle banovinskega področja ne sme biti ločenih uradov. Za te posle sme dodeliti ban občin upravnim oblastvom prve stopnje tudi strokovne referente v breme banovinskega proračuna. V tem primeru veljajo zanje odredbe členov 28. in 29. zakona o notranji upravi.

§ 34.

Banska uprava vodi uslužbenske liste in evidenco vseh uslužbencev banske uprave in podrejenih oblastev in ustanov.

Ban sestavlja komisije za ocenjanje uradnikov banske uprave in vseh podrejenih oblastev in ustanov. V te komisije spadajo kot člani tudi uradniki stroke, iz katere je uradnik, ki se ocenja.

Ban odreja komisije za opravljanje strokovnega izpita, v katere spadajo kot člani tudi uradniki dotičnih strok, iz katerih se izpit opravlja.

§ 35.

Ban postavlja, premešča, povišuje, odpušča in upokojuje vse državne uslužbence do vštete 2. skupine III. kategorije.

Pravico, postavljati in odpuščati dnevničarje, sme prenesti tudi na podrejene starejšine.

§ 36.

Ban dovoljuje odsotstva zbog bolovanja za vse državne uslužbence banske uprave kakor tudi podrejenih oblastev in ustanov do dveh mesecev, sicer v drugih primerih do enega meseca, sme pa pooblastiti tudi podrejene starejšine, da dovoljujejo odsotstva v državi do največ osmih dni.

§ 37.

V področje upravnega oddelka spadajo vsi posli iz resorta ministrstva za notranje posle, ki spadajo po zakonu o notranji upravi v banovo področje, odnosno posli, ki se prenesejo nanj po členu 191. omenjenega zakona.

§ 38.

V področje kmetijskega oddelka spadajo:

I. Glede kmetijstva in živinoreje:

1.) posli, navedeni v § 8., prvem odstavku, zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja z dne 3. oktobra 1929. (ratarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, zelenjadarstvo, travništvo in pašniki) po zakonih in občih navodilih ministrstva za poljedelstvo;

2.) izvrševanje odredb zakona o živinoreji in zakona o pospeševanju kmetijstva, ki se nanašajo na živinorejo;

3.) pospeševanje ribarstva v sladkih vodah in v morju, čebelarstva, svilarstva in podobnih gran proizvodnje;

4.) državne kobilarne, nabavljanje plemenske živine v državi iz državnih in banovinskih sredstev;

5.) izdajanje potrdil za uvažanje plemenske živine, semenja, strojev, umetnih gnojil i. dr. zaradi popusta na transportnih stroških, carinah i. dr.;

6.) izvrševanje ukrepov, določenih z zakonom o pospeševanju kmetijstva v §§ 20. do 29., v zakonih o vinogradništvu, sadjarstvu, zatiranju rastlinskih škodljivcev in drugih zakonih podobne narave, ki niso izrečno pridržani ministrstvu za poljedelstvo;

7.) kontrolne in poskusne postaje, postaje za čiščenje semen, agrokemijski, enološki, pedološki in podobni zavodi;

8.) izvajanje zakona o združništvu, neposrednje nadzorstvo nad zadrugami, pospeševanje združništva in sodelovanje z združnimi ustanovami po zakonu o pospeševanju kmetijstva;

9.) neposrednje nadzorstvo nad kmetijskimi organizacijami, kotarskimi podpornimi zakladi in agrarnimi zajednicami;

10.) nadzorstvo nad srednjimi kmetijskimi šolami, posli glede osnavljanja in urejanja nižjih kmetijskih šol, kmetijskih strokovnih tečajev vseh vrst in drugih ustanov za razširjanje znanja o kmetijstvu kakor tudi nadzorstvo nad njih delovanjem;

11.) kmetijska statistika v banovini;

12.) komasacija;

13.) poljska policija, posli glede občinskih ledin, ki so pridržani po členu 86. zakona o občinah iz leta

1903. za ministrovo pristojnost; posli iz prvega odstavka § 43. zakona o ureditvi zemljiških zajednic z dne 25. aprila 1894., posli, ki so pridržani za ministrovo pristojnost s členom XII. iz leta 1894. o kmetijstvu in poljski policiji kakor tudi z zakonskim členom X. iz leta 1913. o nerazdeljenih skupnih pašnikih;

14.) državna posestva in podobne ustanove, razen državnih posestev Belja in Topelovca;

15.) nadzorstvo nad privatnimi posestvi, ki se po §§ 25. in 36. zakona o pospeševanju kmetijstva pogodbeno zavežejo, dobavljati seme ali živino, glede pravilnosti njih pogodbenih obveznosti.

II. Glede veterinarstva:

1.) posli po zakonu iz leta 1928. o odvratanju in zatiranju živalskih kužnih boleznih, kolikor niso pridržani ministru za poljedelstvo;

2.) bakteriološki in serološki zavodi in podkovske šole.

III. Glede agrarne reforme:

1.) izvajanje agrarne reforme po veljavnih zakonih in odredbah;

2.) kolonizacija.

IV. Glede gozdarstva, lova in hudournikov:

izvrševanje zakona o gozdih za vse državne in nedržavne gozde, izdajanje navodil in naredb po tem zakonu kakor tudi po zakonu o lovu.

Zlasti pa spadajo v njegovo področje:

1.) nadzorstvo nad logarskimi šolami in tečaji kakor tudi izpiti za šumarsko-tehnično službo in lovsko nadzorstveno službo;

2.) šumarska in lovska statistika;

3.) odobravanje gozdnih cenovnikov za gozdne proizvode in škode;

4.) odobravanje gozdnih gospodarskih načrtov (gospodarskih osnov in programov) za nedržavne gozde, ki morajo imeti po zakonu o gozdlah gospodarski načrt (velika privatna gozdna posestva, gozdi zemljiških zajednic, plemen, sel, mest, fondov, cerkvenih dostojanstvenikov, verskih zakladov, samostanov, cerkvá, vakufov, zaščitni gozdi kakor tudi oni, ki so obremenjeni s služnostmi, gozdi delniških družb in podobnih korporacij), kakor tudi za gozde imovinskih občin. Gospodarske načrte za državne gozde odobruje minister za šume in rudnike na banov predlog;

5.) odobravanje odstopkov od predpisanih gospodarskih načrtov za omenjene nedržavne gozde kakor tudi evidenca o izdanih dovolilih;

6.) evidenca o trgovini z gozdnimi proizvodi in o izdelanem državnem materialu;

7.) pogozdovanje, melioracije gozdnih pašnikov in poletnih pašnikov;

8.) nagrade za pogozdovanje skal in goličav;

9.) voditev razsadnikov za pogozdovanje;

10.) nadzorstvo nad redno šumsko upravo in gospodarstvom v samoupravnih gozdlah (zemljiških zajednic, sel, plemen, mest in podobnih korporacij), kontroliranje cenitev onih gozdov omenjenih samouprav, ki so odrezani za prodajo, odobravanje pro-

daje lesa v njih, odrejanje rednih in izrednih gozdnih dohodkov v gozdlah samoupravnih teles;

11.) nadzorstvo nad strokovno upravo in gozdnim gospodarstvom v vseh gozdlah vobče kakor tudi nad upravo in gospodarstvom v gozdlah, ki so pod posebnim javnim nadzorstvom (zaščitni, zakladni, župni, parohijski, samostanski gozdi, gozdi cerkvenih dostojanstvenikov in delniških družb, gozdi, ki so obremenjeni s služnostjo paše in drvarjenja, gozdi rudarskih podjetij i. dr.);

12.) izdajanje službenih in strokovnih naredb in tehničnih poslovnih navodil za vse nedržavne gozde;

13.) dovolila za individualno delitev gozdov do 500 hektarov, izvzemši zaščitne gozde in gozde imovinskih občin. Za gozde samoupravnih teles (zemljiških zajednic, sel, plemen itd.), ki so večji od 500 hektarov ali ki so na državni meji, je pristojno ministarstvo za šume in rudnike;

14.) dovolila za krčenje gozdnega zemljišča in izpreminjanje v drugo kulturo, izvzemši zaščitne gozde;

15.) upravljanje in nadziranje službe in gospodarstva po navodilu C zakona z dne 11. julija 1881. o imovinskih občinah, kontrola nad računovodstvenimi in blagajniškimi posli pri direkcijah šum imovinskih občin. Posli brodske imovinske občine spadajo v pristojnost bana savske, posli petrovaradinske pa v pristojnost bana dunavske banovine;

16.) izvrševanje zakona o lovu;

17.) pospeševanje lova in racionalna reja in zaščita divjačine;

18.) dovolila za izvažanje žive divjačine;

19.) nagrade za uničevanje škodljive divjačine;

20.) nadzorstvo nad poslovanjem sodišč po zakonu o zamejničevanju gozdov v Srbiji in Črni gori kakor tudi predlaganje oseb za predsednike in člane teh sodišč;

21.) nadzorstvo nad poslovanjem podrejenih direkcij državnih gozdov v mejah, ki jih odredi minister za šume in rudnike; odobravanje prodaje lesa iz rednih sečišč v državnih gozdlah po gospodarskem načrtu na javnih licitacijah do vrednosti 250.000 dinarjev (izvzemši režijsko poslovanje) kakor tudi dovoljevanje brezplačnega lesa, kolikor ni pristojna za to direkcija šum;

22.) posli po zakonu o urejanju hudournikov, kolikor niso pristojna za to podrejena oblastva, in reševanje pritožb zoper njih odločbe;

23.) izdelovanje projektov in predhodnih računov za urejanje hudournikov in za melioracijo gozdnega zemljišča;

24.) pregledovanje in odobravanje projektov kakor tudi kolavdacija izvršenih del, kolikor ne presežajo 500.000 dinarjev.

§ 89.

V področje prosvetnega oddelka spadajo:

1.) vsi posli, ki se nanašajo na ustanavljanje, ureditev in delovanje državnih in privatnih narodnih šol, meščanskih in vseh nižjih strokovnih šol;

2.) nadzorstvo nad delovanjem in osebjem vseh srednjih šol;

- 3.) opremljanje vseh omenjenih šol in predlogi za njih ustanovitev in gradnjo;
- 4.) nadzorstvo nad rabo šolskih učnih knjig;
- 5.) nadzorstvo nad vsemi zadužbinami v banovini in skrb zanje;
- 6.) nadzorstvo nad vsemi prosvetnimi društvi v banovini.

Razen tega spadajo v področje tega oddelka tiste posli:

I. Po zakonu o srednjih šolah:

- 1.) odrejanje komisije za pregledovanje poslopij, namenjenih srednjim šolam (§ 6.);
- 2.) odobravanje, da se zvišajo oddelki v srednji šoli od 16 na 20 (§ 8.);
- 3.) odrejanje šolskega okoliša v banovini (§ 9.);
- 4.) odobravanje, da se sme pretvoriti učiteljska knjižnica v javno knjižnico v krajih, kjer ni javnih knjižnic (§ 13.), prav tako na tudi odrejanje, da se združijo v večjih mestih knjižnice vseh šol v eno knjižnico za učitelje;
- 5.) odobravanje naknadnega vpisa na gimnazije od dne 30. septembra do vštete dne 10. oktobra (§ 33.);
- 6.) odločanje o vpisu učencev v V. in VII. razred po zakonski naredbi (§ 35.);
- 7.) odločanje o razdelitvi razredov na oddelke (§ 40.);
- 8.) odobravanje sklenov o izključitvi iz šole (§ 43. točka 3.);
- 9.) odobravanje, da se smejo izdajati duplikati in triplikati šolskih potrebil in izoričeval po predpisanih pravilih (§ 66.);

II. Po zakonu o učiteljskih:

- 1.) nadzorstvo nad internimi učiteljskimi v materialnem, higienem in disciplinskem pogledu (§ 5.);
- 2.) odobravanje, da se sme pretvoriti učiteljska knjižnica v javno (§ 6.);
- 3.) odrejanje komisije za sprejemanje poslopij za učiteljske (§ 10.);
- 4.) nadzorstvo nad odrejanjem in kupovanjem zemljišč za gradnjo poslopij in ostalih potreb učiteljskih (§ 12.);
- 5.) odobravanje razporeda za izlete učiteljskih (§ 18.);
- 6.) skrb, da se neprimerna šolska poslopja zamenjajo (§ 90.).

III. Po zakonu o narodnih šolah:

vse dolžnosti in pravice, ki so jih imeli po tem zakonu oblastni in sreski šolski nadzorniki.

IV. Po ostalih predpisih:

- 1.) voditev nadzorstva nad koncesioniranimi knjigarnami;
- 2.) sodelovanje pri nadzorstvu nad bioskopskimi predstavami in skrb, da se v njih ne prikazujejo slike, ki bi vplivale škodljivo na kulturno in moralno življenje šolske mladine;
- 3.) skrb za obče prosvetno in kulturno gibanje v banovini;
- 4.) redno poročanje ministrstvu o nerazporejenih učiteljih in o potrebi šole glede novih učiteljev;

5.) odrejanje nadomeščanja odsotnih in bolnih direktorjev in upraviteljev srednjih šol, učiteljskih in meščanskih šol in sreskih šolskih nadzornikov v območju banovine;

6.) statistika šol, učiteljev in učencev v banovini in njeno pošiljanje ministrstvu za prosveto;

7.) sklicevanje konferenc vseh direktorjev in upraviteljev srednjih šol, učiteljskih in meščanskih šol in šolskih nadzornikov v banovini na koncu šolskega leta in pošiljanje sklepov teh konferenc ministrstvu za prosveto kakor tudi zavarovanje kritja za stroške teh konferenc v proračunu;

8.) odobravanje začasne prekinitve pouka v šolah zbog nalezljive bolezni in iz drugih tehničnih razlogov;

9.) odobravanje poldnevnega ali neprekinjenega pouka na poedinih šolah po (krajevnih, talnih in drugih) razmerah, in potrebah;

10.) poročilo koncem šolskega leta ministrstvu o celokupnem učenem, vzgojnem in kulturnem delovanju v banovini;

11.) pošiljanje ministrstvu trimesečnih direktorskih poročil, poročil o razdelitvi predmetov in razporedu ur, poročil o višjem in nižjem tečajnem izpitu in direktorskih predlogov za razpored višjega in nižjega tečajnega izpita in ostalih izpitov kakor tudi letnih direktorskih poročil po pravilniku o ocenianju;

12.) voditev in službenih listov vseh prosvetnih oseb v banovini in pošiljanje enega overovljenega izvoda teh listov ministrstvu;

13.) reševanje sporov med direktorji ali šolskimi nadzorniki in učitelji kakor tudi med učitelji samimi;

14.) reševanje pritožb učiteljev na narodnih šolah, ki zahtevajo ponoven pregled delovanja in uspeha v šoli;

15.) podajanje obširnega poročila o stanju in gibanju celokupnega pouka v banovini dvakrat na leto.

§ 40.

V področje tehničnega oddelka spadajo:

1.) projektiranje, gradnja in vzdrževanje vseh državnih cest in mostov v banovini kakor tudi cest in mostov dosedanjih oblastnih samouprav in nadzorstvo nad projektiranjem, gradnjo in vzdrževanjem nedržavnih cest in mostov;

2.) projektiranje, gradnja in vzdrževanje državnih zgradb in drugih arhitektonskih objektov v banovini kakor tudi zgradb in drugih arhitektonskih objektov dosedanjih oblastnih samouprav in nadzorstvo nad projektiranjem, izdelovanje in vzdrževanjem nedržavnih zgradb, namenjenih javni rabi;

3.) izdajanje vseh odločb po veljavnih gradbenih predpisih;

4.) urejanje vodnih tokov, kanalizacija in oskrbovanje z vodo; ukoriščanje vodnih sil in dajanje dovolil za ukoriščanje vodnih sil po veljavnih zakonskih predpisih; melioracije; vsi posli glede vodnih zadrug in meteorologija;

5.) vsi posli po zakonu o državnih in samoupravnih cestah in po uredbah, izdanih na podstavi teh zakonov, ki so jih vršile dosedanje ustanove zunanje tehnične službe ministrstva za gradbe;

6.) sodelovanje pri urejanju javnega avtomobilnega prometa.

§ 41.

V področje oddelka za socialno politiko in narodno zdravje spadajo:

1.) skrb za vojne invalide, sirote in siromake;
2.) dovoljevanje zaposlitve inozemskim delavcem in nameščencem po § 103. zakona o zaščiti delavcev in po odredbah pravilnika za zaposlovanje inozemskih delavcev;

3.) upravljanje kopališč in zdravilišč in izdajanje odločb v zvezi z upravljanjem, ki jih je izdajal doslej minister za socialno politiko in narodno zdravje, izvzemši oddajanje kopališč v eksploatacijo;

4.) upravljanje in nadziranje bolnic, dečjih in invalidskih ustanov, babiških šol in humanitarnih ustanov;

5.) projektiranje, gradnja in razširjanje novih bolnic po predhodnem zaslišanju banskega sanitetnega sveta in v mejah odobrenih kreditov;

6.) predlogi za ustanavljanje novih bolnic in novih bolniških oddelkov po zaslišanju banskega sanitetnega sveta;

7.) izvrševanje odredb pravilnika št. 13.103/27 o bolnicah;

8.) upravljanje službe in odrejanje službe sreskim sanitetnim referentom;

9.) odločanje na drugi in poslednji stopnji o vseh kaznivih dejanjih, na podstavi sanitetnega zakona in ostalih sanitetno-policijskih predpisov;

10.) odobravanje obče zdravniške prakse po veljavnih predpisih; dovoljevanje naziva «specialist» na podstavi uredbe o obveznem praktičnem stažu za zdravnike in medicinece, po zaslišanju banskega sanitetnega sveta; dovoljevanje, opravljati praktični staž, po uredbi o obveznem praktičnem stažu za zdravnike in medicinece; dovoljevanje, opravljati volontersko zdravniško službo v sanitetnih ustanovah; dovoljevanje, opravljati postransko službo, po odločbi ministrstva San. br. 45.200 z dne 24. septembra 1929.; dovoljevanje dentistične prakse, po zaslišanju banskega sanitetnega sveta; dovoljevanje prakse nižjemu sanitetnemu osebju (babicam, maserjem i. dr.);

11.) dovoljevanje za prosto voditev lekarne, po zaslišanju banskega sanitetnega sveta; podeljevanje lekarnarskih koncesij na podstavi razpisanih natečajev, po zaslišanju banskega sanitetnega sveta; odobritve o prodaji lekarn; odobritve za otvarjanje lekarn po izdanem dovolilu za posest lekarne; odobritve za posest drogerij; odobritve za uvažanje in prodajanje strupenih stvari; retaksacija lekarnarskih računov za državne in samoupravne ustanove in urade;

12.) odobritve pogodb in izborov občinskih zdravnikov in babic po razpisnem natečaju;

13.) odrejanje komisije za pregledovanje umobolnih kakor tudi pošiljanje umobolnih v bolnice, kjer je bila to doslej pristojnost ministrova;

14.) odobravanje in izvrševanje asanacij v mejah odobrenih kreditov.

Banu so podrejeni v njegovem območju higienski zavodi z vsemi njim podrejenimi higienskimi ustanovami. Ban opravlja higiensko službo s posredovanjem higienskega zavoda po veljavnih predpisih. Sedanji higienski zavodi obsežajo z dnem, ko začne poslovati banska uprava, območje banovine, v katerem so. Dom narodnega zdravja v Banjiluki postane higienski zavod za območje vrbaske banovine.

§ 42.

V področje oddelka za trgovino, obrt in industrijo spadajo:

I. Glede trgovine, obrta in industrije:

1.) posli po zakonu o radnjama z dne 29. junija 1910., vendar pa izda minister za trgovino in industrijo naredbo:

a) v dvomnih primerih, ali spada obrt pod ta zakon ali ne, kakor tudi pod kakšno obliko postovanja (člen 1.);

b) za predpisovanje specialnih pogojev za obrte, navedene v členu 22. zakona;

2.) posli po naredbi o izvrševanju obrta z dne 8. februarja 1909. št. 217.222/I, vendar pa izda minister za trgovino in industrijo naredbe o priglasanju obrtov za koncesioniranje (§ 20.);

3.) posli po zakonskem členu XVII. iz leta 1884. (obrtni zakon), vendar pa izdaja minister za trgovino in industrijo odločbe:

a) za ustanavljanje obrtov, vezanih na usposobljenost (§ 5.);

b) za dopolnjevanje seznamka onih naprav, za katere je predpisano ediktalno postopanje (§ 25.);

4.) posli po obrtnem redu in njegovih izpremembah in dopolnitvah, vendar pa izdaja minister za trgovino in industrijo potrebne naredbe, določene s tem zakonom;

5.) posli:

po zakonskem členu XIV. iz leta 1881. o dajanju posojil na ročno zastavo;

po zakonskem členu XXII. iz leta 1888. o zastavljalnicah;

po zakonskem členu XXXI. iz leta 1883. o obročnih poslih;

po zakonskem členu XXV. iz leta 1890., vendar pa izda minister za trgovino in industrijo naredbo o izjemah pri zbiranju naročil (§ 3.);

6.) podajševanje roka za vršenje razprodaje po zakonu o razprodajah z dne 15. junija 1929.;

7.) dajanje dovolil za privatne in javne agenture;

8.) reševanje pritožb zoper odločbe trgovskih, industrijskih in obrtniških zbornic na podstavi naredbe ministra za trgovino in industrijo z dne 27. junija 1928., št. 14.402/III, o legitimiranju trgovcev, industrijecev, obrtnikov in njih potnikov, kadar zbirajo naročila, in o izdajanju legitimacij za trgovinske potnike;

9.) odločanje po zakonu o selskih prodajalnicah (dućanih) z dne 25. oktobra 1870. z njegovimi izpremembami in dopolnitvami;

10.) odobravanje in premeščanje letnih sejmov, živinskih sejmov in tedenskih tržnih dni, kolikor je spadala ta pravica po poedinih zakonih v pristojnost ministrstva ali upravnega oblastva druge stopnje;

11.) posli, ki spadajo po zakonu o občinski merini z dne 31. januarja 1896. v področje ministrstva za trgovino in industrijo;

12.) posli glede krošnjarjenja, kolikor ne spadajo po zakonu v pristojnost upravnega oblastva prve stopnje, vendar pa izda minister za trgovino in industrijo naredbo o prepovedi krošnjarjenja (§ 10. zakona o krošnjarjenju z dne 4. septembra 1852.);

13.) kontrola trgovine in izvažanja kmetijskih izdelkov v mejah veljavnih predpisov;

14.) nadzorstvo nad gospodarskimi zadrugami;

15.) nadzorstvo nad zadužbinami, zakladi in fondi, katerih interesi ne sezajo čez mejo banovine, in razpolaganje z njimi;

16.) posli po zakonih o ustroju trgovskih, industrijskih in obrtniških zbornic (odnosno po zakonu o radnjama, kolikor se nanaša na zbornice) in njih izpremembah in dopolnitvah, vendar pa izdaja minister za trgovino in industrijo uredbe o organizaciji zbornic, odobruje statute zbornice, predpisuje volilne pravilnike in pravilnike za stalna raziščišča ter postavlja člane (svetnike) zbornic;

17.) posli po zakonu o javnih skladiščih z dne 28. aprila 1889., drž. zak. št. 64;

18.) nadzorstvo po navodilih nad vsemi posli po zakonih in zakonskih predpisih, ki se nanašajo na delniške družbe, komanditne družbe na delnice, zavarovalne družbe, kreditne zadruge in ostale ustanove, ki se bavijo s sprejemanjem hranilnih vlog, vendar pa je treba za osnavljanje omenjenih ustanov, izvzemši kreditne zadruge, predhodno generalne ali specialne odobritve ministra za trgovino in industrijo;

19.) odobravanje, da se prirejajo privatni trgovinski in obrtni tečaji;

20.) izdajanje potrdil za odobravanje ugodnosti po zakonu o obci carinski tarifi in odrejanje komisij v zvezi s tem, po načelnih navodilih ministra za trgovino in industrijo;

21.) posli, ki se nanašajo: na ustanovitev, ureditev in delovanje vseh nižjih strokovnih šol in poedinih tečajev pri njih, na nadzorstvo nad delovanjem in osebjem vseh srednjih strokovnih šol, na gradnjo, vzdrževanje in opremljanje vseh teh šol v resortu ministrstva za trgovino in industrijo, vendar pa izdaja minister za trgovino in industrijo pravilnike, predpise in odločbe;

a) o učnem programu in rabi učnih knjig za vse vrste strokovnih šol;

b) o otvarjanju in zatvarjanju trgovinskih akademij, pomorskih akademij, srednjih tehničnih šol, dvorazrednih trgovinskih šol in drugih državnih, poldržavnih in privatnih strokovnih šol, ki so enake veljave s srednjimi šolami, in o tečajih pri njih;

c) o dolžnostih učiteljskega osebja, o obliki dijaških knjižic in potrebnih obrazcev za dnevnik, kataloge in glavne knjige, o odobravanju izključitev

za vselej iz šol, o opravljenih pri končnih izpitih in odrejanju odposlancev, višini nagrad za honorarne ure.

Minister za trgovino in industrijo izda odločbo, kadar se razprostirajo na dve ali več banovin:

a) naprave,

b) podjetja za prevažanje potnikov z določenim voznim redom, kjer je po zakonu predpisana dovolitev.

Vsi zakoni, omenjeni pod V. tega paragrafa, se uporabljajo za območja, za katera veljajo.

II. Glede rudarstva:

1.) odobravanje in podaljševanje vseh vrst rudarskih pravic in dopustil (koncesij), izdajanje diplom po odredbah rudarskih zakonov in zakona o rudniških oljih in zemeljskih plinih, razen za krajine, kjer ni rudarskih glavarstev (satništev);

2.) voditev rudarskega katastra, rudarskih pravic in dopustil v območju banovine poleg rudarskega katastra pri rudarskih sodiščih, kolikor ta obstoje;

3.) odobravanje zaznamb v rudarskih knjigah;

4.) predpisovanje kakor tudi redno in eksekutivno pobiranje rudarskih taks (regami davki) in pristojbin;

5.) odpremljanje odločb o podelitvi, delitvi in izbrisu dopustil k rudarskim sodiščem, kjer ta obstoje;

6.) izdajanje posebnih rudarsko-policijskih naredb in opravljanje obče rudarske policijske službe v rudnikih zaradi zaščite in varnosti rudarskega osebja, obratov in površine;

7.) nadzorstvo nad vsemi rudosledi in rudniki glede izvrševanja dolžnosti in pravic rudarskega podjetnika;

8.) odobravanje, da se ustanove rudarske družbe (zadruge i. dr.) po odredbah dotičnih zakonov;

9.) odobravanje vseh rudarskih obratov (predorov, podkopov i. dr.), napravljanje rudniških zgradb, nadzemskih in podzemskih instalacij, rudniških železnic vseh vrst, topilnic, zgradb za rudniško osebje, skladišč za razstretila in material, rudniških vodovodov, jezov, vodovodov za strujo, zrak i. dr., potov, kolikor se nanaša vse to na teren dopustila in njegovo okolico ali na izpiranje, predelovanje, topljenje rude in nadaljnje izdelovanje proizvodov;

10.) odobravanje gospodarstvenih pravic po rudarskem zakonu z dne 15. aprila 1886.;

11.) odobravanje, da se smejo uporabljati rudniške vode;

12.) odobravanje zaščitnih okolišev za jame, vodovode i. dr. in vpisovanje v rudarski kataster;

13.) odobravanje delovnih načrtov, prevetrovanja, odlaganja dela, letnih poročil o delu v vseh rudnikih;

14.) odobravanje pogodb in kontrola podeljenih rudarskih pravic in dopustil za rudniška olja, zemeljske smole in pline;

15.) ocenjanje pogojev za ekspropriacijo zemljišč, odškodnin za zemljišče in izdajanje odločb o teh vprašanjih;

16.) odločanje o medsebojnih razmerjih in sporih rudarskih rudoslednikov in koncesionarjev, o služ-

nostih in drugih vprašanjih, kolikor se po njih ne sproži spor pri rudarskem ali rednem sodišču;

17.) nadzorstvo nad ustanovami za zavarovanje rudarskega osebja kakor tudi nad bratovskimi skladnicami v banovini;

18.) posebna zdravstvena služba, inspekcija rudarskega poslovanja in zaščita rudarskega osebja pri vseh rudosledih, rudnikih in topilnicah;

19.) skrb za izvrševanje rudniških in uslužbenških pravic in obveznosti kakor tudi prispevkov za bratovsko skladnico;

20.) odobravanje, da se sprejmejo v delo in postavijo v rudarskih podjetjih odgovorni domači in inozemski strokovnjaki;

21.) odobravanje delovnega in službenega reda za rudarsko osebje;

22.) odredjanje zakonskih ukrepov ob nezgodah v rudnikih in preiskovanje nezgod in smrtnih primerov;

23.) odobravanje kolektivnih delovnih pogojev rudarskega osebja;

24.) postavljanje rudarskih inspektorjev v večjih rudarskih okoliših (revirjih) po službeni potrebi;

25.) nadzorstvo nad poslovanjem rudarskih in topilniških pooblaščenih inženjerjev in merilcev;

26.) kaznovanje z odtegnitvijo rudarskih pravic in dopustil za voditev in uporabljanje prisilnih ukrepov v rudnikih, če se težko prekršijo rudarski predpisi ali če je nevarnost za življenje in delo;

27.) rudarska in topilniška statistika;

28.) oddajanje mnenj o davčnih vprašanjih za rudarska podjetja po odredbah zakona o neposrednih davkih kakor tudi o predmetih rudarske in topilniške stroke;

29.) ostali posli v zvezi z izvajanjem rudarskega zakona, zakona o zaščiti delavcev in ostalih državnih zakonov;

30.) nižji rudarski pouk.

§ 43.

Posli, ki so spadali po posebnih zakonskih predpisih v pristojnost velikih županov kakor tudi oblastnih in sreskih samouprav, preidejo v banovo pristojnost za ono območje, ki je prišlo v sestav banovine.

§ 44.

Kjer se ustanavljajo okrožni inspektorati, deluje minister za notranje posle okrožnemu inspektorju na službo enega političnopravnega uradnika ali pomožnega tajnika, ki ga nadomešča v uradu, kadar je zadržan, in enega upravnega pisarniškega uradnika.

Razen tega odredi ban okrožnemu inspektorju dva dnevničarja.

Če bi se pokazala glede na obseg poslov potreba, povečati število osebja, odrejenega okrožnemu inspektoratu, ga sme povečati minister za notranje posle.

§ 45.

Pri vsaki banski upravi se ustanovi banski sanitetni svet kot banov strokovni posvetovalni organ.

Pravilnik o sestavi in področju sveta predpisuje minister za socialno politiko in narodno zdravje sporazumno z ministrom za notranje posle.

§ 46.

Izseljenski komisariat v Zagrebu posluje kot organ ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje ter opravlja v njegovem imenu posle po pooblastitvah, ki so mu dane.

Ortopedski zavod v Beogradu in ortopedske delavnice v Zagrebu, Ljubljani in Trebinju so neposredno pod ministrstvom in obdrže svoja dosedanja območja, dokler ne odredi minister za socialno politiko in narodno zdravje z uredbo kaj drugega. Po potrebi sme vršiti zavod, odnosno ena delavnica, posle tudi za eno ali več sosednjih banovin.

Sola za narodno zdravje v Zagrebu je podrejena ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje s področjem, predpisanim z uredbo o nje organizaciji in področju.

§ 47.

Za strokovne uradnike obče uprave I. kategorije se določajo položaji in nazivi po granah, katerim pripadajo, tako-le:

Položajni razred	Naziv	Skupina
1.	zdravstveni, kmetijski, agrarni, veterinarski, šumarski, rudarski, tehnični in trgovinski	1/9.
2.		1/8.
3.	prilagodilnik	1/7. in 1/6.
4.	višji pristav svetnik	1/6., 1/5. in 1/4.
5.	višji svetnik	1/5., 1/4. in 1/4. a)
6.	inspektor	1/4., 1/4. a) in 1/3.

Načelniki oddelkov so uradniki od 4. a) do vštete 3. a) skupine I. kategorije.

Kjer se določajo v poedinah položajnih razredih razne skupine za iste nazive, se sme izvršiti napredovanje v okviru iste položajne plače čez štiri leta, prebita v isti skupini.

Položajne plače za skupine a) se odredajo po členu 101. zakona o notranji upravi.

§ 48.

Centralni higienski zavod v Beogradu je podrejen neposredno ministru za socialno politiko in narodno zdravje ter ima pristojnost za območje vse države.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje se pooblašča, da predpiše v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta uredbo o organizaciji in področju centralnega higienskega zavoda kot strokovnega organa ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje za vsa vprašanja higiene, asanacij, zdravstvene statistike, proučevanje in poučevanje prebivalstva v zdravstvenem pogledu kakor tudi strokovnega izpopolnjevanja.

Državni kemijski laboratorij v Beogradu se spaja s centralnim higienskim zavodom ter postane njegov oddelk.

§ 49.

Agrarne direkcije v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu in Skoplju se ukinjajo in njih posli prehajajo na kraljevske banske uprave.

Vrhovni poverjenik agrarne reforme v Skoplju vodi posle agrarne reforme v območju vardarske banovine in v onih delih moravske in zetske banovine, ki so spadali doslej pod teritorialno pristojnost ukinjene agrarne direkcije, odnosno poverjeništvu v Skoplju, ter je glede teh poslov kot referent podrejen banu, v čigar območju se opravljajo dotični posli.

Agrarni uradi se ukinjajo in njih posli in osebje prehajajo v pristojnost in sestav dotičnih sreskih načelstev, na katerih sedežu so sedeži dosedanjih uradov. Sreska načelstva, na katerih sedežih so poslovali ukinjeni agrarni uradi, opravljajo funkcije dosedanjih agrarnih uradov v dosedanjem območju agrarnih uradov z nastopnimi izpremembami: agrarni referent sreskega načelstva v Zagrebu vrši posle za srez Črnomelj, agrarni referent v Ljubljani tudi za srez Čabar; agrarni referent sreskega načelstva v Novem Sadu tudi v Baranji in v srezih; Iloku, Irigu, Rumi, Stari Pazovi in Zemunu, razen mesta Zemuna.

Sefi ukinjenih agrarnih uradov so podrejeni v opravljanju svojih poslov kot referenti načelniku onega sreza, v čigar območju opravljajo posle.

Agrarne direkcije in agrarni uradi prestanejo z dnem, ko začno poslovati kraljevske banske uprave, ter prenesejo vse svoje posle na bansko upravo, odnosno na sreska načelstva.

§ 50.

Pri upravi mesta Beograda se ustanavlja tehnični oddelek, v čigar pristojnost spada redno vzdrževanje vseh državnih zgradb v Beogradu, izvzemši vojaške in ministrstva za promet, kakor tudi vsi posli dosedanje gradbene sekcije za mesto Beograd.

Natančnejše odredbe o organizaciji tega oddelka kakor tudi o njegovem poslovanju se predpišejo s pravilnikom ministra za gradbe sporazumno z ministrom za notranje posle.

§ 51.

Za tehnično službo se ustanovljajo po potrebi pri sreskih načelstvih tehnični razdelki, katerih sedeže in teritorialno pristojnost odreja minister sporazumno z ministrom za notranje posle.

Ti razdelki opravljajo, vsak v svojem območju, po predpisih §§ 28. in 29. zakona o notranji upravi tehnične posle iz resorta ministrstva za gradbe, kolikor spadajo v občo upravo, samo da so glede konjunktike, za čigar območje jih opravljajo, drugače pa sreskemu načelniku, v čigar območju jim je odrejen sedež.

§ 52.

Poslovanje tehničnih oddelkov pri banskih upravah in tehničnega oddelka pri upravi mesta Beograda kakor tudi tehničnih oddelkov pri sreskih načelstvih se začne takoj, čim se začne poslovanje

v banovinah po § 23. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja.

Istočasno prestane poslovanje vseh dosedanjih oblastnih tehničnih uprav in tehničnih sekcij kakor tudi tehnične sekcije za mesto Beograd.

Te tehnične uprave in sekcije izroče takoj pristojnim tehničnim oddelkom pri banskih upravah, odnosno tehničnim razdelkom pri sreskih načelstvih, vse svoje predmete in posle, v katerih delujejo kot upravno gradbeno oblastvo, kolikor se tiče začetih del in poslov, v katerih nastopajo kot podjetniki in ki se razprostirajo po novi teritorialni pristojnosti na območje dveh ali več tehničnih oddelkov, odnosno razdelkov. Minister za gradbe odredi po potrebi z naredbo tehnični oddelek, odnosno tehnični razdelek, ki naj nadaljuje ta dela in te posle do konca proračunskega leta ne glede na to, na katero ozemlje se nanašajo ta dela in ti posli.

§ 53.

Zavod za meteorologijo v Sarajevu, v čigar pristojnost spadajo posli meteorološke službe na ozemlju Bosne in Hercegovine, je podrejen glede konkretnih službenih poslov onemu banu, za čigar območje jih opravlja, sicer pa banu, v čigar območju je njegov sedež.

§ 54.

Zavod za meteorologijo preide v sestav banske uprave v Sarajevu z dnem, ko ta začne svoje posle.

Gradbene sekcije za mesto Beograd izroče svoje predmete in posle tehničnemu oddelku pri upravi mesta Beograda.

§ 55.

Predmete, ki so bili po zakonu v ministrovu pristojnosti in so preneseni v banovo pristojnost, rešuje ban samostalno tudi takrat, kadar je predpisano sporazumno reševanje med več ministri.

§ 56.

V območju uprave mesta Beograda opravlja posle, ki so po § 40. preneseni v banovo pristojnost, ministristvo za prosveto.

Prav tako opravlja v tem območju minister za trgovino in industrijo posle, dodeljene banom po točkah 16.), 18.), 20.) in 21.) § 43., nadejane po zakonu o radnjama, ki se nanašajo na odobravanje naprav industrijskih podjetij (členi 34., 35., 38. in 42.), na nameščanje naprav (člen 40.) in na postavljanje članov strokovnega odbora (člen 43.).

§ 57.

Minister za notranje posle se pooblašča, da predpiše z uredbo ustroj in področje uprave mesta Beograda.

§ 58.

Uprava obstoječih kmetijskih, živinorejskih in veterinarskih fondov se prenaša po njih izvoru:

1.) fond za semenje se deli v štirih enakih delih na banovine: moravsko, dunavsko, drinsko in vardarsko;

*Mechnich službenih poslov podrejeni
sreskemu načel-*

2.) fond za ribarstvo na vardarsko bansko upravo;

3.) deželni gospodarski zaklad in veterinarski zaklad za Hrvatsko in Slavonijo na savsko bansko upravo;

4.) novi državni veterinarski zaklad vrne vsoto, vzeto iz sredstev veterinarskega zaklada za Hrvatsko in Slavonijo za nakup veterinarskega doma v Beogradu, in sicer v letnih obrokih po 500.000 dinarjev;

5.) veterinarski zaklad za Vojvodino na dunavsko bansko upravo;

6.) imovina kotarskih podpornih zakladov v Bosni in Hercegovini se razdeli na poedine sreske podporne zaklade po njih izvoru, skupna imovina teh zakladov, ki jo vodi odsek za kmetijski kredit v Sarajevu, pa se razdeli na poedine zaklade, odnosno sreze v razmerju njih lastne imovine. Kier so srezi poedinih zakladov razdeljeni, se razdeli imovina med te dele srezov po prednjih odredbah. Nadaljnje odredbe o upravljanju kotarskih podpornih zakladov in ureditvi njih središčnic odredi minister za poljedelstvo.

Tretje poglavje.

Banovinsko gospodarstvo.

§ 59.

Banovina je glede banovinskega področja pravna oseba in sme samostalno pridobivati pravice, odnosno prevzemati obveznosti.

Ban predstavlja banovino kot pravno osebo.

Listine o pravnih poslih, no katerih se zavezuje banovina proti drugim osebam, kakor tudi pooblastila podpisuje ban ter jih opremilja s svojim pečatom.

Državna zastopništva morajo zastopati banovino v njenih imovinskopravnih razmerjih iz katerekoli pravne stroke pred rednimi in posebnimi sodišči in oblastvi ter oddajati pravna mnenja, ki jih zahtevajo od njega ban in drugi banu podrejeni uradi in ustanove.

§ 60.

Ban upravlja imovino, ki jo ima banovina v lasti ali v upravi.

Gospodarska podjetja, ki so last banovine ali so v banski upravi, se morajo voditi tako, da pokrivajo njih dohodki razhodke in dajo še zmerne obresti in ustrezno kvoto za amortizacijo vložene glavnice. Izjeme so dopustne samo pri podjetjih, ki služijo javnim koristim, če tem ni moči zadostiti drugače.

§ 61.

Za pokrivanje izdatkov, ki se nanašajo na banovinsko področje in ki se ne morejo pokriti iz dohodkov banovinske imovine in drugih virov, se smejo uvajati v banovini in pobirati:

- doklade;
- pristojbine;
- samostalne davščine in prispevki v denarju ali v naravi.

Prispevek v naravi je treba vselej oceniti tudi v denarju. Kdor se zaveže za prispevek, ga sme izpolniti, izvršiti sam ali pa po kom drugem ali položiti cenilno vrednost v denarju.

§ 62.

Pravica, pobirati oblastne in sreske samoupravne davščine, preide pričenši z dnem tretjega oktobra 1929, na banovine.

Oblastna trošarina na predmete državne trošarine se pobira v območju uprave mesta Beograda po zakonskih predpisih o trošarini; o uporabljanju deležev teh trošarin pa se predpiše odredba v uredbi o ustroju in področju uprave mesta Beograda.

Pričenši z dnem prvega januarja 1930, se bodo pobirale dosedanje oblastne trošarine na predmete državne trošarine kot banovinske po stopnjah, določenih v zakonskih predpisih o državni trošarini.

§ 63.

Doklada na neposredni davke kakor tudi trošarine na predmete, zavezane državni trošarini, odmerjajo in pobirajo za banovino uradi finančne uprave, banovinske davščine in pristojbine pa, kolikor to odobri minister za finance.

Na predmete, obremenjene z državno trošarino, se pobira za banovino trošarina samo v mejah, odrejenih v zakonu o državni trošarini.

Banovinska doklada na neposredne davke in državno trošarino deli povsem usodo državnega davka, odnosno državne trošarine.

Dokler se ne sestavi nov banovinski proračun, se pobirajo banovinske doklade na neposredne davke začasno s kvotami prejšnjega proračuna, odmera pa se izvršuje za vse davčno leto po odstotkih doklad, ki se določijo v odobrenem banovinskem proračunu za prihodnje proračunsko leto.

§ 64.

Pristojbine se smejo pobirati na službene posle v banovinskem območju, pa tudi za uporabljanje ustanov (zavodov, podjetij itd.), ki jih vzdržuje banovina.

Pristojbine se določajo s tarifo. V tarifi se smejo določati olajšave in oprostitve za osnovane primere, stopnje v njej pa se smejo tudi stopnjevati po imovinskih razmerah.

§ 65.

Ban ureja banovinske pristojbine in samostalne banovinske davščine s pravilniki po odobritvi ministra za finance.

V pravilnikih se predpišejo tudi kazenske odredbe. Denarne kazni ne smejo biti večje od 5000 dinarjev, zapor pa ne daljši od 30 dni.

§ 66.

Za pokrivanje stroškov glede osnavljanja in vzdrževanja ustanov v javno korist se smejo zahtevati po predhodni odobritvi ministra za finance in v soglasnosti z resortnim ministrom prispevki od

občin in lastnikov zemljišč in lastnikov obratov, ki imajo od teh ustanov posebne gospodarske koristi. Prispevki se določajo po koristi interesentov.

Prispevek v denarju se sme nadomestiti celoma ali deloma z delom ali s prispevkom v naravi.

§ 67.

Glede ustanov in del, ki služijo izključno in pretežno poedinim srezom, sme odrediti ban na predlog interesentov, da trpe stroške zanje izključno ali pretežno dotični srez; pri tem določi tudi ustrezne deleže.

§ 68.

Minister za finance se pooblašča, da predpiše sporazumno z ministrom za notranje posle z uredbo natančnejše odredbe o ustroju računovodstvene in blagajniške službe pri banski upravi. S to uredbo se predpišejo tudi kontrolni ukrepi in postopanje obračunavanja, da se preprečijo eventualne zlorabe, obenem pa zavaruje točno in hitro poslovanje banske uprave, pri čemer je dopustno odstopati od predpisov zakona o državnem računovodstvu in zakona o glavni kontroli.

§ 69.

Najmanj enkrat v vsakem trimesečju odredi ban nenaden pregled banovinske blagajne.

O izvršenem pregledu in o stanju je treba sestaviti predpisno poročilo.

§ 70.

Ostvarjeni prebitki enega proračunskega leta služijo za pokrivanje nedostatkov prejšnjih let in za potrebe drugega leta ali za otvarjanje investicijskih fondov.

§ 71.

Za sestavo, odobritev, izvrševanje in veljavnost banovinskega proračuna, način uprave in zadolževanje banovinske imovine in druga vprašanja, o katerih govori uredba o ugotovitvi imovine, načinu uprave in budgetiranju banovin in o likvidaciji imovinskih razmerij dosedanjih sreskih in oblastnih samouprav z dne 23. oktobra 1929., veljajo povsem določila te uredbe.

Četrto poglavje.

Prehodne odredbe.

§ 72.

Minister za notranje posle je pooblaščen, predpisati, če je treba, sporazumno z ministrom za finance natančnejše odredbe o vseh vprašanjih, ki se pojavljajo v zvezi z ustanovitvijo banske uprave in z likvidacijami dosedanjih oblasti in srezov.

§ 73.

Prenos nepremičnin, ki preidejo na banovine, se vrši na banov predlog brez plačila taks.

§ 74.

Dokler se ne izenačijo rudarski zakoni:

1.) opravljajo dosedanja rudarska glavarstva (satništva) v svojem dosedanem območju kot oblastvo prve stopnje vse posle dosedanje svoje pristojnosti; nanje prehajajo pristojnosti in likvidiranje okrožnih revirnih uradov, ki se ukinjajo.

Rudarska glavarstva (satništva) so podrejena banu one banovine, v katere območju je sedež glavarstva;

2.) za krajine, kjer ni rudarskih glavarstev, ostanejo dosedanje pristojnosti in postopati je treba po sedaj veljavnih zakonih;

3.) obstoječa rudarska sodišča pridržijo svojo dosedanje pristojnost.

§ 75.

Glede uslužbencev sreskih samouprav postopa ban po odredbah, ki veljajo glede dosedanjih oblastnih uslužbencev. Če jih obdrži in prevzame v službo banske uprave, veljajo zanje predpisi o banovinskih uradnikih.

§ 76.

Inspektorji dela in inspektorji parnih kotlov opravljajo kot banovi strokovni referenti v območju banovine posle po veljavnih predpisih in odredbah skladno z zakonom o notranji upravi.

§ 77.

Za nastanitev banskih uprav služijo prvenstveno državne in banovinske zgradbe, ki so služile tudi doslej za županije in oblastne samouprave, nadalje vse druge zgradbe, uporabne za ta namen.

Kolikor te zgradbe ne bi zadoščale za nastanitev banske uprave, se pokrijejo stroški za nastanitev banske uprave iz banovinskih dohodkov in državnih dotacij; stroški za vzdrževanje zgradb, ki služijo banski upravi, pa obremenjajo stroške banovine.

§ 78.

Kredit, odrejen s proračunom za leto 1929./1930. v VII. razredu, LIV. poglavju, partiji 386., za uvedbo zakona o ustroju notranje uprave, se sme porabljeni tudi za vse potrebe (materialne in osebne), ki se pojavijo spričo ustanovitve banskih uprav. Prav tako se smejo porabljeni v navedene namene v poedinih banovinah tudi ostanki kreditov za najemnine, odnosno anuitete za zidanje in kupovanje zgradb, ki so določeni v poedinih partijah proračuna za leto 1929./1930. v VII. razredu.

§ 79.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, in dobi obvezno moč, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

Predsedniku Našega ministrskega sveta, Našemu ministru za notranje posle, priporočamo, naj razglasi ta zakon, vsem Našim ministrom, naj skrbijo za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj po-

stopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 7. novembra 1929.

Aleksander S. r.

Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja, divizijski general: Peter Živković s. r.	Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja, divizijski general: Peter Živković s. r.
Minister pravde: dr. M. Srškić s. r.	

(L. S.)

Uredbe osrednje vlade.

2.

Na podstavi člena 55. zakona o notranji upravi predpisujem

Uredbo

o ustanovitvi predstojništev mestne policije v mestih izven sedežev banovin.*

§ 1.

Ustanavljam predstojništvo mestne policije v Mariboru in Celju, dravske banovine; v Belovaru, Brodu na Savi, Varaždinu, Karlovcu, Koprivnici, Ogulinu, Osijeku, Senju, Sisku, Slavonski Požegi in na Sušaku, savske banovine; v Bihaću, vrbaske banovine; v Mostaru, Travniku in Šibeniku, primorske banovine; v Veliki Kikindi, Velikom Bečkereku, Vršcu, Kragujevcu, Senti, Somboru, Stari Kanjiži in Subotici, dunavske banovine; v Vinkovcih, Vukovaru in Tuzli, drinske banovine; v Dubrovniku in Peći, zetske banovine; v Bitolju, Valesu, Đakovici, Ohridu, Prizrenu, Prilepu, Prištini, Strumnici in Štipu, vardarske banovine; in v Zemunu in Pančevu v območju uprave mesta Beograda.

§ 2.

Glede ustroja in področja ustanovljenih predstojništev mestne policije z dne 8. oktobra 1929., ministrstva za notranje posle o ustroju in področju predstojništev mestne policije z dne 8. oktobra 1929., «Službene Novine» z dne 17. oktobra 1929., št. 243/CI.**

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 13. novembra 1929., št. 266/CVI.

** Uradni list z dne 5. novembra 1929., št. 435/111.

§ 3.

V krajih, omenjenih v § 1. te uredbe, kjer obstoje posebne policijske ustanove z nalogo krajevnega policijskega oblastva, prestanejo obstajati te ustanove dne 31. decembra 1929.; kjer pa opravljajo občine posle krajevnega policijskega oblastva, jih prevzamejo predstojništva mestne policije dne 31. decembra 1929.

Bani naj odrede, česar je treba, da se začne dne 31. decembra 1929. v omenjenih krajih redno poslovanje ustanovljenih predstojništev mestne policije.

§ 4.

Ta uredba stopi v veljavo dne 31. decembra 1929.

V Beogradu, dne 4. novembra 1929.; št. 49.106/III.

Predsednik ministrskega sveta,
minister za notranje posle,
častni adjutant Njegovega Veličarstva kralja,
divizijski general:
Peter Živković s. r.

3.

Na podstavi člena 19. uredbe o ureditvi higienske službe z dne 14. septembra 1927. predpisujem ta-le

Pravilnik

glede kolonij za dojenčke in male otroke.*

Člen 1.

Kolonije imajo nalogo, nastanjevati svoje ustanove, organizirane pri dečjih dispanzerjih. Šefi teh dispanzerjev so obenem šefi teh kolonij.

Člen 2.

Kolonije imajo nalogo, nastanjevati svoje varovance pri dobrih rednicah v okolici dispanzerja, zavarovati rednicam plačevanje za vzdrževanje otrok in zagotoviti svojim varovancem v otvorjeni zaščiti zdrav razvoj s strokovnim nadzorstvom, poučevanjem rednic in s pregledovanjem otrok.

Člen 3.

V kolonijo se sprejemajo otroci, ki iz kakršnega koli razloga nimajo dobre nege in zaščite v rodbini, ki pa jim po njih zdravstvenem stanju in razvoju ni treba zatvorjene zaščite v specialnih ustanovah (domovih in bolnicah).

V kolonijo se sprejemajo v glavnem otroci od treh mesecev do dovršenega tretjega leta, v izjemnih primerih pa tudi otroci pod tremi meseci in do dovršenega šestega leta. Otroci se ne pridružujejo v koloniji preko dovršenega sedmega leta.

Prednost za sprejem v kolonijo gre onim otrokom, ki so v zatvorjeni zaščiti kakšnega zavoda, če

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 6. novembra 1929., št. 260/CIV.

se s tem izprazni v zavodu mesto za potrebnjšega otroka.

Člen 4.

Otroke sprejema v kolonijo ter jih odpušča iz nje šef kolonije ali pa od njega pooblaščen pomožni zdravnik.

Člen 5.

Otroci se sprejemajo tako-le:

a) Otrok, ki do takrat ni bil v zatvorjeni zaščiti kakšnega zavoda, se sprejme na željo roditeljev ali njih zakonitih namestnikov, če njegovo zdravstveno stanje to dovoljuje in če je v koloniji prosto mesto.

b) Otrok, ki je v zatvorjeni zaščiti kakšnega zavoda, se sprejme v kolonijo, če to žele tako roditelji ali njih zakoniti namestniki kakor tudi upravnik dotičnega zavoda; upravnik zavoda prevzame v tem primeru odgovornost, da je otrok po stanju svojega razvoja in zdravja sposoben za oskrbo v koloniji.

c) Če sta kolonija in zavod pod isto upravo, se smejo otroci kar premeščati iz zavoda v kolonijo in obratno, toda samo, če so temu prej pritrdili roditelji ali njih zakoniti namestniki.

Člen 6.

V kolonijo se sprejemajo:

- a) otroci, ki plačujejo popolno oskrbnino;
- b) otroci, ki plačujejo del oskrbnine;
- c) otroci, ki ne plačujejo ničesar.

Člen 7.

Oskrbnina v koloniji obseza:

- a) stroške za vzdrževanje pri rednicah;
- b) režijski in nadzorni dodatek kolonije.

Višina stroškov za vzdrževanje se določi v vsakem posameznem primeru s pogodbo med rednicami in vodstvom kolonije. Gledati je treba na to, da se ti stroški kolikor mogoče normalizirajo.

Režijski in nadzorni dodatek za kolonijo odredi ob sprejemu organ kolonije, ki sprejme otroka v kolonijo. Ta dodatek se odreja v višini 10 do 30 % stroškov za vzdrževanje. Ta dodatek se uporablja v okviru odobrenega proračuna za obče potrebe kolonije in kolonijskega dispanzerja.

Člen 8.

V zaščito kolonije se sprejemajo brezplačno samo oni otroci, za katere roditelji ali njih namestniki res ne morejo ničesar plačevati ali za katere se ne dobi nobena korporacija, da bi plačevala zanje. Vse stroške zanje trpi kolonija po odobrenem proračunu. Tako je postopati samo v izjemnih razmerah. Vselej, kadar se vidi, da ni nikogar, ki bi mogel plačevati za otrokovo vzdrževanje stroške ali vsaj del stroškov, je zahtevati plačilo od otrokove domovinske občine.

Člen 9.

Če roditelji ali njih namestnik ne morejo plačevati popolne oskrbnine, pobere kolonija od njih toliko, kolikor morejo plačevati, ostanek izdatka pa

pokrije kolonija iz svojih sredstev, odobrenih s proračunom, ali pa s plačilom otrokove domovinske občine.

Člen 10.

Oskrbnina v koloniji se plačuje upravi kolonije. Ta izplačuje stroške za vzdrževanje rednicam kakor tudi ostale stroške kolonije.

Oskrbnina se pobira mesečno vnaprej, stroški za vzdrževanje pa se plačujejo redoma mesečno za nazaj, toda v izjemnih primerih se smejo plačevati vnaprej.

Člen 11.

V koloniji se dajo otroci v rejo zdravim, čistim, razumnim in marljivim rednicam v hišah, ki niso predalec od središča kolonije (dispanzerja). Zaščitna sestra kolonije, t. j. sestra dispanzerja, poizveduje za primerne rednice ter jih vodi v evidenci.

Izbor rednic potrjuje zdravnik dispanzerja. Ta zdravnik pregleda rednico, nje domačine in stanovanje ter ugotovi, ali obstoje zdravstveni pogoji za nastanitev v dotični hiši. Ta pregled se obnovi pozneje vsako leto redno ali pa izredno, če se pokaže potreba.

Člen 12.

Dečja zaščitna sestra kolonije nastanja otroke, ki jih je sprejel zdravnik, po hišah rednic, ki so na razpolago.

V kolonijo se sme sprejeti samo toliko otrok, kolikor je prostih mest pri pravilno izbranih rednicah.

Člen 13.

Rednice morajo hraniti in negovati kolonijske otroke po navodilih, ki jim jih dajeta zdravnik in kolonijska zaščitna sestra. Sicer jim sme kolonijski zdravnik odtegniti pravico, da bi nadalje sprejemale otroke v rejo.

Člen 14.

Rednice morajo redno prinašati svoje varovance v kolonijsko posvetovalnico za matere; termin jim odreja zdravnik posvetovalnice. Če ne odredi zdravnik kaj drugega, velja za pravilo, da se prinašajo ali privajajo v posvetovalnico dojenči in otroci v drugem letu enkrat na mesec, v tretjem letu enkrat na dva meseca, starejši mali otroci pa enkrat na tri mesece.

Če rednica ne bi prinesla ali privedla otroka pravočasno, jo more opravičiti samo njena bolezen, težja otrokova bolezen, neurje ali drug izjemoma redek dogodek. Ko je prestal veljati tak razlog, mora otroka takoj prinesiti.

Člen 15.

Kolonijska zaščitna sestra poseca vsakega kolonijskega dojenca in otroka v drugem letu vsaj enkrat na teden, otroka v tretjem letu vsaj enkrat v 14 dneh, starejše male otroke pa vsaj enkrat na mesec.

Otroke, ki jim je treba posebne in skrbne nege, zlasti pa mlajše dojece, mora nastaniti zaščitna sestra pri najboljših rednicah, ki so posvetovalnici

bliže. Poseča jih tudi izven zgoraj odrejenega termina.

Člen 16.

Rednice morajo sprejemati in poslušati kolonij-sko dečjo zaščitno sestro vljudno, ji dajati vsa potrebna obvestila, poizvedovati pri njej vse, kar jim je glede dečje nege in prehrane nejasno, in točno postopati po njenih navodilih.

Člen 17.

Če otrok oboli, ga mora privedi rednica k zdravniku v dispanzer. Če je bolezen pretežka, mora to takoj naznaniti dispanzerju, da pride zdravnik k otroku na dom.

Če sestra ob posetu vidi ali posumi, da je otrok bolan, mora poslati rednico k zdravniku v dispanzer ali pa ga sama obvestiti, da poseti otroka na domu.

Člen 18.

Dobrim in skrbnim rednicam sme dodeljevati zdravnik kolonije posebne izredne nagrade iz sredstev, ki so mu na razpolago.

Člen 19.

Otrok se odpusti iz kolonije:

- 1.) če roditelji ali njih namestniki to žele;
- 2.) če je minil rok, ki je bil dogovorjen ob sprejemu;
- 3.) če se ugotovi, da bi mogel imeti otrok tudi izven kolonije dobre pogoje za eksistenco in razvoj;
- 4.) če se razvidi, da zahteva stanje otrokovega razvoja zatvorjeno zaščito v dečjem domu;
- 5.) če zahteva otrokovo zdravstveno stanje, da ga je oddati v bolnico;
- 6.) če rednica oboli ali iz drugih razlogov ne more obdržati otroka, v koloniji pa se ne more dobiti druga primerna rednica; v teh primerih se mora otrok tranzitorno preskrbeti v zatvorjeni zaščiti, če je to mogoče;
- 7.) če bi koloniji nedostajala sredstva, odobrena s proračnom, za otroka, ki plačuje samo del oskrbine ali ne plačuje ničesar;
- 8.) če nista za otroka, ki ni bil sprejet brezplačno, vplačana dva mesečna obroka;
- 9.) če je dovršil otrok sedem let.

Člen 20.

Če je treba otroka odpustiti, se pozovejo njegovi roditelji ali zakoniti namestniki, naj ga prevzamejo. Če ne bi prevzeli otroka najkasneje v 14 dneh, se pozove domovinska občina, naj ga prevzame v svojo zaščito. Če niti občina ne bi prevzela otroka v 14 dneh od dne, ko ji je bil poziv poslan, se vzdržuje otrok v koloniji na njen račun ali pa se odda na račun otrokove domovinske občine v oskrbo zavodu ali bližnji občini.

Člen 21.

Otroci, ki se sprejemajo v kolonijo po predpisih členov 3. do 20. tega pravilnika, so kolonij-ski otroci prve vrste.

Kolonij-ski otroci druge vrste so oni otroci, ki so oddani v rejo v okolišu kolonije in z njenim posredovanjem, toda na podstavi direktne pogodbe med rednico in roditelji ali njih namestniki. Za te otroke plačujejo roditelji ali njih namestniki takso za vzdrževanje direktno rednicam; režijski in nadzorni dodatek po točki b) člena 7. pa sme kolonija zahtevati od njih, če jo morejo plačevati.

Kolonij-ski otroci tretje vrste so oni otroci, ki so v okolišu kolonije v reji pri tujih ljudeh ter so oddani v rejo brez vednosti in posredovanja kolonije.

Člen 22.

Za kolonij-ske otroke druge vrste ima kolonija vse dolžnosti po tem pravilniku, razen materialnih; prav to velja tudi za dolžnosti rednic in roditeljev proti koloniji.

Kolonij-ske otroke tretje vrste vodi kolonija v točni evidenci, sestra jih poseča, kolikor je mogoče, poučuje njih rednice ter zahteva od njih, naj posečajo posvetovalnico. Če se ugotovi, da se otroci pri rednicah ne oskrbujejo dobro, obvesti o tem roditelje ali njih namestnike. Če se nedvomno ugotovi, da rednica sploh ni sposobna, imeti otroke na hrani in negi, odredi kolonija vse zakonite ukrepe, da se ji prepove, imeti nadalje otroke v reji.

Člen 23.

Dispanzer kolonije opravlja dispanzersko službo za vse otroke in matere v okolišu kolonije po običajnih pravilih te službe.

Kolonije z dispanzerjem morajo biti razsadniki dečje higijene za bližjo in daljnjo okolico.

Člen 24.

Kolonije za dojenčke in male otroke se ustanavljajo prvenstveno v selskih predelih.

Kolonije, ki jih vodijo večji dispanzerji v mestih, smejo imeti dva oddelka, mestnega in selskega. Če je selski oddelek toliko daleč, da rednice z otroki ne morejo posečati dispanzerja v mestu, se organizira v selskem oddelku posebna posvetovalnica za matere, samostalno ali pa kot ekspozitura mestnega dispanzerja.

Selska ekspozitura mestnega dispanzerja mora imeti lastno sestro, ki biva stalno v koloniji. Zdravniške posle sme opravljati doktor vsega zdravilstva, ki je v onem kraju; šef mestnega dispanzerja, ki mora biti pediater, pa je obenem šef ekspoziture. Vsaj enkrat na mesec mora posetiti kolonijo, da sodeluje z zdravnikom ekspoziture in da mu daje navodila.

Člen 25.

Otroci, ki se sprejemajo v kolonijo z dvema oddelkoma za krajši čas, se sprejemajo prvenstveno v mestni oddelek; v ta oddelek se sprejemajo prav tako otroci, katerih zdravstveno stanje, dasi je ugodno, se vendarle ne smatra za definitivno stabilizirano.

Ko se sprejema otrok v kolonijo, smejo roditelji ali njih namestniki izraziti željo, v kateri oddelék naj bi se sprejel. Če je ta želja upravičena, ji je treba po možnosti ugoditi, vendar pa ne veže zdravnika, ki sprejema otroka. Zdravnik sme tudi pozneje premeščati otroke iz enega kolonijskega oddelka v drugega.

Člen 26.

Šefi kolonij pošiljajo ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje mesečna in letna poročila kolonij skupno s poročilom dispanzerja.

Člen 27.

Ta pravilnik velja za nastopne kolonije: pri centralnem zavodu za zaščito mater in otrok v Beogradu; pri državnem dečjem dispanzerju v Zagrebu; pri državnem dečjem dispanzerju v Novem Sadu; pri državnem dečjem dispanzerju v Osijeku; pri državnem dečjem dispanzerju v Sarajevu; pri državnem dečjem dispanzerju v Skoplju; pri državnem dečjem dispanzerju zdravstvenega doma v Tržiču.

V Beogradu, dne 28. oktobra 1929.; št. 35.213.

Minister za socialno politiko
in narodno zdravje:
dr. M. Drinković s. r.

Razne objave iz «Službenih Novin».

Številka 264 z dne 11. novembra 1929.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 20. oktobra 1929.: Postavljena sta: v dravski banovini za okrožnega inspektorja v 3. a) skupini I. kategorije dr. Schaubach Fran, veliki župan mariborske oblasti v 3. skupini I. kategorije; v savski banovini za okrožnega inspektorja v Varaždinu v 4. a) skupini I. kategorije Dubenik I. Stjepan, županijski inspektor mariborske županije s sedežem v Čakovcu, v 4. skupini I. kategorije.

*

List, ki ga je prepovedano uvažati in razširjati: Z odlokom ministrstva za notranje posle D. Z. br. 34.866 z dne 4. novembra 1929. je prepovedano, uvažati v našo državo in razširjati v njej italijanski list «La Tribuna», ki izhaja v Rimu, ker piše zoper koristi naše države.

Številka 265 z dne 12. novembra 1929.:

Odlok ministra za gradbe z dne 30. oktobra 1929.: Pomaknjen je iz 3. skupine III. kategorije v 2. skupino III. kategorije Pristavec Ljudevit, arhivski uradnik pri oblastni tehnični upravi v Ljubljani.

Objava ministrstva za notranje posle z dne 2. novembra 1929.: V državljansko zvezo kraljevine Jugoslavije je sprejet Ljutov N. Sergij, dnevniciar gradbenega urada v Ljubljani, skupno z ženo Elizabeto.

Številka 266 z dne 13. novembra 1929.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 1. novembra 1929.: Odlikovana sta: z redom Karadordeve zvezde IV. vrste dr. Baltič F. Vilko, veliki župan niške oblasti; z redom sv. Save II. vrste dr. Vodopivec Fran, veliki župan ljubljanske oblasti.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 3. novembra 1929.: Upokojen je dr. Vodopivec Fran, veliki župan ljubljanske oblasti.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 6. novembra 1929.: Odlikovan je z redom sv. Save IV. vrste Kovač Leopold, član narodnega gledališča v Ljubljani.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 24. oktobra 1929.: Odlikovan je z redom sv. Save II. vrste Šuklje Fran, profesor v p. v Novem mestu.

Številka 270 z dne 18. novembra 1929.:

Odlok ministrstva za trgovino in industrijo z dne 25. oktobra 1929.: Pomaknjen je iz 8. skupine I. kategorije v 7. skupino I. kategorije Sič Fran, profesor na državni trgovinski akademiji v Ljubljani.

Izpremembe v osebju.

Z ukazom Njegovega Veličanstva kralja z dne 9. novembra 1929., br. 82.800, je bil postavljen za načelnika tehničnega oddelka pri kraljevske banke upravi dravske banovine ing. Kraje Matija, upravnik oblastne tehnične uprave v Ljubljani.

Ban: Dušan Sernec s. r.

Upokojen je z dnem 30. novembra 1929. Zagoričnik Franc, jetniški paznik pri okrožnem sodišču v Celju.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani.

